

Tisková zpráva FRA

Vídeň 29. dubna 2014

Opatření nutná k zajištění toho, aby všechny osoby se zdravotním postižením mohly volit

Osoby se zdravotním postižením jsou aktivními občany, kteří mají zájem se účastnit politického života, pokud k tomu mají správnou příležitost. Nejnovější zpráva o právech osob se zdravotním postižením, kterou vypracovala Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA), však zjišťuje, že jim v účasti ve volbách mohou i nadále bránit právní a administrativní překážky a překážky v dostupnosti.

„Účast na politickém životě je základním právem, jehož by měl mít každý možnost rovnocenně užívat,“ říká ředitel FRA Morten Kjaerum. „Přesto zpráva FRA zdůrazňuje, že demokratická práva osob se zdravotním postižením může narušit mnoho překážek. S blížícími se volbami do Evropského parlamentu nastala vhodná chvíle připomenout, že v celé EU je nutno provést změny, které by všem osobám se zdravotním postižením umožnily se rovnoměrně zapojit do politického života naší společnosti.“

Společně s Evropskou komisí vypracovala FRA soubor ukazatelů v oblasti lidských práv naznačujících, jak se v rámci EU dodržuje, prosazuje a naplňuje právo na účast na politickém životě uvedené v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Z údajů týkajících se těchto ukazatelů vyplývá, že pokud mají osoby se zdravotním postižením příležitost, účastní se aktivně politiky prostřednictvím hlasování, politických shromáždění a zapojují se do debat s volenými úředníky. Údaje však také ukazují, že nadále existují závažné problémy, které ovlivňují některé osoby se zdravotním postižením více než ostatní.

To FRA vedlo k navržení těchto opatření:

1. Odstranění právních a administrativních překážek:

- Vnitrostátní akční plány týkající se osob se zdravotním postižením by se měly zabývat tím, jak podporovat účast těchto osob na politickém životě. To zahrnuje novelizaci zákonů, které tyto osoby připravují o jejich právo hlasovat z důvodu jejich zdravotního postižení.
- Rovněž by měly být zavedeny alternativní formy hlasování např. pro osoby dlouhodobě pobývající v ústavní péči a dostupné způsoby, jak požádat o podporu při hlasování, aby nikdo nebyl z účasti ve volbách vyřazen.
- Dostupnější by měly být i mechanismy stížností na hlasování. Zde by mělo pomoci, aby organizace osob se zdravotním postižením měly možnost předkládat stížnosti soudu.

2. Lepší zpřístupnění účasti na politickém životě:

- Volební místnosti by měly vycházet vstříc potřebám všech osob se zdravotním postižením, nikoli pouze osob postižených fyzicky. To zahrnuje i nabízení příslušné podpory všem, kteří chtějí hlasovat.
- Informace o volbách a materiály k volebním kampaním by rovněž měly být k dispozici v řadě dostupných formátů – např. v Braillově písmu, znakovém jazyce dané země, ve formátu snadné čtení atd.

3. Rozšiřování příležitostí pro účast na politickém životě:

- Podle Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením je konzultování a aktivní zapojování osob se zdravotním postižením do rozhodnutí, která se jich týkají, povinné. Subjekty a členské státy EU by měly posílit mechanismy k zapojení organizací osob se zdravotním postižením.
- Je třeba podporovat příležitosti, při nichž by se osoby se zdravotním postižením mohly účastnit veřejných konzultací, například pomocí dostupných komunikačních nástrojů.
- Zdravotně postižení kandidáti by rovněž měli mít stejnou možnost ucházet se o funkce, například s poskytnutím další podpory, pokud to bude nutné.

4. Zvyšování povědomí o právech:

- Členové volebních komisí, politické strany, veřejné orgány a média potřebují školení a pokyny ohledně toho, jak zajišťovat potřeby osob se zdravotním postižením.
- Při tvorbě takovýchto pokynů by členské státy měly rovněž zapojit organizace osob se zdravotním postižením. Sem patří i řešení problému nedostupných volebních místností a materiálů k volebním kampaním.

5. Shromažďování údajů za účelem měření účasti na politickém životě:

- Na úrovni EU i členských států je třeba shromáždit velké množství srovnatelných údajů, které pomohou při tvorbě cílených opatření, která zlepší účast na politickém životě. To zahrnuje i vypracování společných přístupů k získání takovýchto údajů a pokynů pro měření dostupnosti.

Další informace:

- Přečtěte si zprávu [“The right to political participation of persons with disabilities: human rights indicators”](#) (“Právo osob se zdravotním postižením na účast na politickém životě: Lidskoprávní ukazatele“), [související otázky](#) a odpovědi [a ukazatele online](#)
- Kontakt: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pro redaktory:

- Viz rovněž předchozí zpráva FRA o [právu osob s duševními poruchami a osob s mentálním postižením na účast na politickém životě](#) a zpráva o [překážkách právní způsobilosti](#).
- Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, která vstoupila v platnost v květnu 2008, zatím ratifikovalo [25 členských států EU a samotná Evropská unie](#). Toto je první právně závazný mezinárodní dokument v oblasti lidských práv, jehož je EU smluvní stranou. Tato úmluva od svých signatářů mezi jinými povinnostmi vyžaduje, aby osobám se zdravotním postižením zaručili politická práva, včetně volebního práva, a možnost je užívat stejně jako kdokoli jiný.
- Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) je pověřena poskytováním poradenství podloženého fakty a důkazy subjektům s rozhodovacími pravomocemi v EU a v členských státech a tím přispívá k informovanějším a cílenějším diskusím a politikám o základních právech.